

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

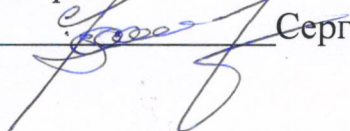
Циклова комісія товарознавчо-комерційних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол № 1 від «31» серпня 2023р.)

Директор

Сергій ВОЛОЩУК

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

Ужгород 2023

Автор : Інга Дворовчик , викладач, спеціаліст вищої категорії.

Рецензент: Лариса ПАВЛІШ, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності Ужгородського торговельно-економічного інституту ДТЕУ.

Програма розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії *товарознавчо-комерційних* дисциплін

Протокол № 1 від 29.08. 2023

Голова ц/к Катерина КУЗЬМА

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПІ та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник групи: Ганна ДАНКО

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної та заочної форм навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність».

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» та освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисциплін.
2. Результати вивчення дисципліни.
3. Зміст дисципліни.
4. Список рекомендованих джерел.

1. Мета, завдання та предмет дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» є формування системного підходу до пізнання товару, надання знань щодо суті основних категорій і понять, закономірностей формування споживчих властивостей, якості і асортименту товарів.

Завданням вивчення дисципліни є надання здобувачам освіти знань з предмету, а саме: етапи розвитку товарознавства, уявлення про суспільне і екологічне значення товару, безпечність харчових продуктів, використання непродовольчих товарів, принципи класифікації і кодування товарів, формування асортименту та оцінку якості товару.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є споживна цінність товарів, закономірності її прояву і збереження.

2. Результати вивчення дисципліни

Дисципліна «Теоретичні основи товарознавства» як обов'язкова компонентна освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами освіти загальними та спеціальними компетентностями і досягнення ними програмних результатів за відповідною освітньо - професійною програмою:

Номер в освітньо-професійній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	1-5
ЗК3	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.	1-5
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	1-5
ЗК7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	1-5
<i>Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
СК 2	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.	1-5
СК4	Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності, у тому числі в процесі товароруху.	1-5
СК8	Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку	1-5

<i>Програмні результати навчання за освітньо - професійною програмою</i>		
PH 2	Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності із професійною метою.	4-5
PH 5	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності	1-5
PH 7	Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.	1-5
PH 10	Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності допомогою сучасних методів.	1-5

3. Зміст дисципліни

Тема 1. Предмет, зміст і завдання товарознавства

Предмет і зміст товарознавства як науки. Основні категорії товарознавства. Якість і асортимент товарів. Зв'язок товарознавства з іншими науковими дисциплінами. Історія розвитку товарознавства. Основні завдання розвитку товарознавства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3

Додатковий: 6, 8,10,11

Інтернет-ресурси: 13,14

Тема 2. Споживчі властивості товарів.

Хімічні та фізичні, фізико-хімічні та біологічні властивості товарів.

Соціальні, функціональні, експлуатаційні, ергономічні, естетичні, безпечні, екологічні, економічні властивості товарів.

Основні речовини харчових продуктів та їх властивості, значення основних речовин харчових продуктів для організму людини, їх вміст у харчових продуктах, вплив на якість і збереженість. Способи переробки харчових продуктів: вплив способів переробки харчових продуктів на споживчі властивості товарів. Методи консервування: мета, класифікація, характеристика. Значення консервування для зберігання продовольчих товарів. Поняття та сутність споживчих властивостей харчових продуктів: біологічна, енергетична, лікувально-профілактична, органолептична цінність продуктів. Доброякісність і безпека (нешкідливість) харчових продуктів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3,4

Додатковий: 5,7,9,11

Інтернет-джерела: 12,13,14

Тема 3 . Якість товарів.

Поняття якості товарів. Значення якості товарів для розвитку економіки країни. Чинники якості товару та їх класифікація. Чинники, що впливають на формування якості товарів. Чинники, що впливають на збереження якості товарів.

Поняття «показник якості товарів». Класифікація показників якості: показники соціального призначення, функціональні показники, експлуатаційні (надійність), ергономічні, естетичні, екологічні, безпечності. Група показників якості харчових продуктів: показники призначення, збереженості, естетичні, транспортабельності, безпеки споживання. Методи визначення показників якості: органолептичний, експертний, соціологічний, реєстраційний, розрахунковий, вимірювальний (лабораторні: фізичні, хімічні).

Поняття контролю якості та його завдання. Форми контролю якості товарів. Приймання товарів за якістю торговельних організаціях при надходженні товарів. Перевірка якості при підготовці товарів до продажу. Види контролю якості товарів.

Гатунковість (сортність) товарів. Поняття про ґатунок(сорт), система визначення сортності. Дефекти товарів: поняття «дефект» товару. Класифікація дефектів. Вплив дефектів на якість готової продукції.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3,4
Додатковий: 5,6,7,9,11
Інтернет-джерела: 12,13,14

Тема 4 . Асортимент . Класифікація і кодування товарів.

Поняття асортименту товарів, види та показники асортименту товарів, чинники, що впливають на формування асортименту товарів.

Поняття, значення, мета та методів класифікації товарів; ознаки класифікації товарів; правила класифікації товарів .

Кодування товарів: поняття, мета, значення. Артикул на товари, його види і значення. Товарне штрихове кодування: система кодування, структура штрихових кодів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3
Додатковий: 6,8,11
Інтернет-джерела: 13,14

Тема 5. Види і засоби інформації про товар

Засоби і форми інформації про товар; вимоги та значення інформації про товар. Класифікація видів інформації про товар.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3
Додатковий: 6,8,11
Інтернет-джерела: 13,14

4.Список рекомендованих джерел

Основний

1. Власова А.В. Основи товарознавства непродовольчих товарів: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
2. Кричківська Л.В. Белінська А.П., Анан'єва В.В. та ін. Безпека харчових продуктів: антиаліментарні фактори, ксенобіотики, харчові добавки: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2017. 98 с.
URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268925176.pdf>
3. Оснач О.Ф. Товарознавство: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 219с
4. Пономарьов П.Х. Сирохман І.В. Безпека харчових продуктів та продовольчої сировини: навчальний посібник Київ: Лібра 2003. 272 с.

Додатковий

5. ДСТУ ISO 22000:2019. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюзі (ISO 22000:2018, IDT). Чинний від 2019-12-01. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019.
6. Товарознавство. Терміни та визначення: ДСТУ 3993-2000 – [Чинний від 2001-01-01]. – Київ: Держстандарт України, 2000. – 27 с.
7. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 р. № 2736-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17#Text>
8. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII : станом на 19 листопада 2022 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
9. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР : станом на 26 жовтня 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>
10. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1257-07>
11. Титаренко Л.Д. Теоретичні основи товарознавства: навчальний посібник . Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 227 с

Інтернет-ресурси

12. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів - Захист прав споживачів. Головна | ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА.
URL: <https://dpss.gov.ua/zahist-prav-spozivachiv> .
13. <https://studfile.net/preview/9141171/page:16/>
14. <https://buklib.net/books/28010/#::~:~:text>